

Pozitiv insandır. Düşünür ki, zamanla ayaqlaşmaq üçün sadəcə gəzmək kifayət deyil, qaçmaq lazımdır. Ona görə, bu dövrə uyğun biliklərə və dəyişikliklərə meyilli olan insanlar inkişaf edəcək, olmayanları isə ayrı-ayrı fərdlər yox, zaman süpürüb səhnədən kənara atacaq. Bu səbəbdən yaşından asılı olmayaraq, hər kəsə öz üzərində çalışmağı tövsiyə edir.

Müsaibimiz Rabitəbank ASC-də İdarə Heyəti sədrinin müavini, Azərbaycan Kredit Bürosunun Müşahidə Şurasının üzvü Elşən Bədirxanovdur.

- Tarix üzrə təhsil almısınız. Universiteti bitirdikdən sonra 93-cü ildən bank sahəsinə işləməyə başlamısınız. O dövrə səyahət edək. Bankla yolunuz necə kəsişib?

- Məktəbi bitirəndə qərara gəldim ki, tarixçi olum. O zamanlar test sistemi mövcud deyildi və yeganə universitet olan Bakı Dövlət Universitetinin tarix fakültəsinə daxil olmaq olduqca çətin idi. Çünki bu fakültəni bitirənlər üçün geniş karyera imkanları açılandı. Sonradan məlum oldu ki, oraya qəbul olan tələbələr qabaqcadan belli imiş. Hətta müəllimlərdən biri atama demişdi ki, "oğlun bu fakültəyə daxil ola bilməyəcək, uşağı sındırma". Atam bunu mənə demədi və cəhd etdik. 3 imtahan olmalı idi. Qəbul olmaq üçün bunların ən azı ikisindən "5" almaq lazımdı. İlk imtahanda sualların hamısını cavablandırdım və gördüm ki, "4" yazıblar. Məyus oldum. Dedim niyə "4"? Cavab verdilər ki, "4" yaxşı qiymətdir. İkinci imtahanda gözüm imtahan qəbul edənlərin əlində idi. Qiymət yazanda dedim neçə yazırsınız? Dedilər "4". Etiraz etdim. Dedilər ki, "4" çox yaxşı qiymətdir. Dedim yox, mən "5" istəyirəm. Yazmadılar. Apelyasiya tələb etdim. Universitetin hörmətli professorları sual-cavab etdilər. Yaqub Mahmudovun və Fuad Qasımzadənin "5" almağında rolu çox oldu. Beləliklə, mən tarix fakültəsinə daxil oldum. Yekun dövlət imtahanını mərhum Ziya Bünyadov qəbul etdi. Hər zaman fəxrle qeyd edirəm ki, Ziya Bünyadov mənə öz yanına, aspiranturaya dəvət etmişdi. Amma o zaman vəziyyət müəkkəb idi, Qarabağ müharibəsi zamanı qardaşım ağır yaralanmışdı və ailəmizin iqtisadi durumu da yaxşı deyildi. Ona görə də, necə deyirlər, mədə elmə qalib gəldi və kommersiya sahəsinə üstünlük verdim.

- Deməli, sizi bank sahəsinə o zamankı maddi durumunuz gətirdi...

- Bəli. Təsəvvür edin ki, 1993-cü ilin əvvəli idi. Ölkədə Sovet İttifaqı dağılından sonra gərgin proseslər gedirdi. Elmə diqqət aşağı idi və burada rəşadətli çıxış yolu tapmaq lazımdı. Müxtəlif kommersiya təşkilatlarında işləyəndən sonra təsadüfən məlumat aldım ki, bankların birində vakansiya var. Mənim də bu sahədə təcrübəm yox idi. Neinki mənəm, o zaman bank sahəsində təcrübəsi olan adamlar demək olar ki, yox idi. Özümü sınaqdan və işə qəbul olundum. Yarım ildən sonra elə alındı ki, rəhbərim başqa işə keçdi və mənə şöbə rəhbərinin vəzifələrini icra edən təyinat etdilər. Bu, əslində səciyyəvi vəziyyət deyil. Reallıq odur ki, bank sahəsində peşəkarlar yox dərəcəsinə idi və çalışqan bacarıqlı hər bir gəncin irəliləməyə şansı vardı. O şansı mənə də qismət oldu və ondan da yararlanırdım. Az müddət sonra şöbə rəhbəri kimi "Rabitəbank"dan təklif aldım. Qısa zamanda tamamilə sifirdən bir çox sahələrin qurulması mənə həvalə olundu. 2003-cü ildə "Bank of Baku"da İdarə Heyəti sədrinin müavini kimi çalışdım. Yarım ildən sonra banka rəhbərlik mənə

həvalə olundu. Sonradan bir sıra digər maliyyə qurumlarında da rəhbər vəzifələrdə çalışdım və nəhayət "Rabitəbank"dan ayrıldıqdan 15 il sonra yenidən bu banka qayıtdım. Hazırda insan resursları və keyfiyyətə nəzarət sahələrini kurasiya edirəm.

- Hazırda aparıcı banklarda yüksək vəzifələr tutan vaxtilə bir çox gənc istedadların aşkarlanmasında böyük rolunuz olub. Bu barədə nə deyə bilərsiniz?

- Çox şadam ki, mənə belə bir şans nəsib olub. Rəhbərlik etdiyim bankların birində imkanım var idi ki, hər bir işə qəbul edilən əməkdaşla şəxsən görüşüm. Oxşar dəyərləri paylaşan və inkişafa meyilli insanların müəyyən edilməsi üçün bu çox önəmli idi. Fəxr edirəm ki, o dövrdə seçdiyimiz insanlar müxtəlif banklarda kifayət qədər böyük uğurlara sahib olublar və hazırda aparıcı banklarda rəhbər mövqələrdədirlər. Onların uğurlarına çox sevinirəm.

sahəm və digər sahələr üzrə yenilikləri izləyirəm. Məni maraqlandıran mövzular üzrə müxtəlif təlimlərdə, konfranslarda, vorkshoplarda imkan daxilində iştirak edirəm. Eyni zamanda, biliklərin beynə daha yaxşı həkk olunması vasitələrindən biri də insanın özünün təlim verməsidir. Azərbaycan Bank Tədris Mərkəzinin təlimçisiyəm, müxtəlif tədbirlərdə çıxış edirəm. Təhsilimi də çalışıram unutmayıram. Bu il EMBA proqramına qatılmağı planlaşdırmışam. Şəxsi inkişaf

“Günümüze ağlamaqdansa, özümüze gün ağlayaq”

Elşən Bədirxanov: “Zamanla ayaqlaşmaq üçün sadəcə gəzmək kifayət deyil, qaçmaq lazımdır”

- Elşən müəllim, iş üçün müsahibəyə gələn insanda daha çox hansı nüansa diqqət edirsiniz ki, məhz sizin seçdiyiniz insanlar indi rəhbərlirlər?

- Əsaslarını deyim. Bilik önəmlidir, amma heç də yeganə meyar deyil. Fikrimcə, bir sıra hallarda bilikdən daha əhəmiyyətli meyar inkişaf meyilliliyi və öyrənmə qabiliyyətidir. Bunlarla yanaşı, pozitiv düşüncə və komandada işləmək bacarığı da olduqca önəmli keyfiyyətlərdir.

- “Uğura inan, öz biznesinə başla!” kitabının müəllifisiniz. Niyə məhz bu mövzu?

- Bu, mənim həyatımda maraqlı bir səhifədir. 2015-ci ilin əvvəllərində ilk devalvasiyadan sonra cəmiyyət çaşqınlıq içində idi. Uzun illər iqtisadi sabitlikdən sonra bu vəziyyət insanlara ciddi bir şok yaşatdı. Bunun təsiri daha çox gənclərə oldu. Öz gələcəyini görməyən ümitsiz gənclər cəmiyyət üçün kifayət qədər böyük bir riskdir. Bu halda insanlar radikalizmə meyilli olurlar. Düşündüm ki, bu vəziyyətdə mən nə edə bilərəm? Çıxış yolu kimi gənclərin xırda biznesə sövq edilməsini gördüm. Söhbət çox kiçik fərdi sahibkarlıqdan gedir ki, gənclər öz verdişlərini inkişaf etdirdinsinlər, az da olsa qazanc əldə etmək imkanları olsun. Bu məqsədlə çox araşdırma apardım. Hətta mikrobiznes inkubatoru layihəsini yaratdım. Bu biliklər itməsin deyərək, qararlaşdım ki, onları yığcam şəkildə toplayım və “Uğura inan, öz biznesini yarat!” kitabını yazım. Bu kitab Azərbaycan Banklar Assosiasiyası və Asan Könüllülər təşkilatının dəstəyi ilə çap olundu.

- İstediyinizə nail ola bildinizmi?

- Şübhəsiz ki, yalnız kitabla belə böyük hədəfə çatmaq mümkün deyil. Amma əlimdən gələni etdim. Bu sahədə hətta ASAN-da gənclərə 1 aylıq təlim də keçdim. Pafoslu səslenməsin, düşünürəm ki, hər bir Azərbaycan vətəndaşı inkişafa xırda töhfəsini versə, nəticəsi möhtəşəm olar.

- Çıxışlarınızda daim şəxsi inkişafın vacibliyini vurğulayırsınız. Özünü şəxsi inkişafınıza vaxt ayırırırsınız?

- Çox maraqlı dövrdə yaşayıyıq. Dəyişikliklər dövrüdür. Yeni biliklər eksponensial qayda da artır. Zamanla ayaqlaşmaq üçün sadəcə gəzmək kifayət deyil, qaçmaq lazımdır. Bu dövrə uyğun biliklərə və dəyişikliklərə meyilli olan insanlar inkişaf edəcək, olmayanları isə ayrı-ayrı fərdlər yox, zaman süpürüb səhnədən kənara atacaq. Buna görə də həmişə tövsiyəm odur ki, yaşından asılı olmayaraq, bütün insanlar öz üzərində çalışsınlar. Özüm də bir neçə istiqamət üzrə şəxsi inkişafıma diqqət yetirirəm. Xüsusən, son illər çox kitab oxuyuram. Ötən il ərzində 48 kitab oxumuşam. İnternetdə daim öz

üçün imkanlar kifayət qədər çoxdur.

- Adətən vəzifəli insanları kabinetdən kənardan az təsəvvür edirik. Sizi daim bankın işçiləri arasında, onlarla intellektual və digər yarışma və tədbirlərdə, motivasiya verərək görürük...

- Rəhbərlə əməkdaşlar arasında baryerlər azalır. Bu, çox müsbət haldır. Dövr sürətlə dəyişir. Bu, zamanın tələbidir. Bizim bankda da bütün rəhbərlərin qapısı əməkdaşlar üçün açıqdır.

Aygün ƏZİZ

bir fenomen var - atribusiyanın fundamental səhvi. Biz öz uğursuzluqlarımızı ətraf mühitlə bağlayırıq. Özümüzə səhv görmürük. Başqalarının uğursuzluqlarını isə onların öz şəxsi keyfiyyətləri ilə əlaqələndiririk. Pozitiv insan məsuliyyəti üzərinə götürür. Müsahibə zamanı da situativ suallar verəndə açıq aydın görünür ki, kimlər məsələnin kökünü özündə görür, kimlər isə başqa amillərdə. Özündə görürsə, deməli, inkişaf edəcək. Özündə görmürsə, yalnız ətrafda görürsə, onda düzəlmə şansı aşağıdır. Kitabım çap olundandan sonra çox pozitiv rəylər aldım. Amma neqativ məqamlar da olurdu. "Burada inkişaf etmək mümkün deyil" kimi fikirlər gəlirdi. Birinə cavab yazdım ki, problemlər mövcuddur. Amma probleme fokuslanıb, hərəkət etməmək sizə nə verəcək? Biz günümüze ağlamaqdansa, özümüze gün ağlayaq. İnsanların fəlsəfəsi bu istiqamətdə olmalıdır.

- Belə bir deyim var ki, uğur həmişə uğurlu insanın başına gəlir. Yaxud pul həmişə varlıya qismət olur. Siz necə düşünürsünüz? Uğurlu insanlar həqiqətən şanslı insanlardırmı?

- Təhlillər göstərir ki, milyoncuların əksəriyyəti sərvətlərini sifirdən qazanıb. Deyirlər ki, pul pul gətirir. Düşünməliyik ki, bas nə üçün məhz o insanlarda pul oldu?

Deməli, müəyyən keyfiyyətlərə sahibdirlər. Əvvəlcədən qeyd edirəm ki, mən burada yalnız öz zəhmətlə, qanuni yolla zəngin olmuş şəxsləri nəzərdə tuturam. Digər yolla sərvətlərini qazandıran şəxslər isə bizə nümunə olmalı deyil. Bəzi insanlar hesab edirlər ki, insanların taleyi, gələcəyi valideynlərinə, genlərinə bağlıdır. Bəziləri insanın keyfiyyətlərini ətraf mühitlə əlaqələndirir. İlahi qüvvələrlə bağlayanlar da az deyil. Hətta davranış iqtisadiyyatı klassiklərdən biri, iqtisadiyyat üzrə Nobel mükafatı laureatı Daniel Kaneman hesab edir ki, uğurda əsas faktor təsadüfdür. Yəqin ki, hər birinin rolu var. "Rabitəbank"da TED formatında klubumuz var - RClub. Burada hər bir əməkdaş istədiyi mövzuda çıxış edə bilər. Vaxtaşırı kənar spikerləri də dəvət edirik. Bu yaxınlarda xalq artistimiz Rasim Balayev qonağımız oldu və uğurun açarı barədə suala üç amillə cavab verdi: istedad, zəhmət, bəxt. İnsan özü təsir edə biləcək meqama fokuslanmalıdır. İstedad bir vergidir, bəxt, təsadüf təsir imkanlarımız azdır, bizə qalır yalnız düzgün istiqamətdə zəhmət. Hər bir insana şans verilir. Əlişir Nəvainin maraqlı ifadəsi var. Deyir ki, Allah hər bir canlının ruzisini verir, amma onu gəlib yuvasına qoymur. Əminəm ki, şanslarını görüb, əzmkarlıqla zəhmət çəkən insanların uğur qazanmaq şansları digərdən qat-qat yüksəkdir.

dir. Hər bir əməkdaş rəhbərlə görüşüb fikirlərini bölüşə bilər.

Konfutsi deyib ki, əgər sevimli işinizlə məşğulsunuzsa, ömrünüzə bir gün belə, işləməyəcəksiniz. Sadələdiyiniz fəaliyyət mənim üçün bir növ istirahətdir, digər tərəfdən isə əməkdaşları motivasiya etmək rəhbər kimi mənim borcumdur. Eyni zamanda, insan resursları sahəsinin kuratoru kimi əməkdaşlarla əlaqədə çox oluram. Amma, bir daha təkrarlayım, əsas odur ki, özüm bundan zövq alıram.

- Pozitiv düşüncə, uğur təfəkkürü... Elşən müəllim, bu, çıxışlarınızdan birinin mövzusu. Pozitiv düşüncənin karyerada ümumiyyətlə, insan həyatında rolu nədən ibarətdir?

- Hesab edirəm ki, pozitiv düşüncə insanın inkişaf etməsi, həyatda nailiyyətlər əldə etməsi üçün bəlkə də ən vacib keyfiyyətdir. Bəzən düşünürük ki, həmişə gülümsəyən insan pozitiv insandır. Bu, heç də belə deyil. Yeni, pozitivliyin daha dərin meyarları var. Əsaslarını qeyd edirəm. Birincisi, ruhdan düşməkdir. Yeni, çətin vəziyyətlə, problemlərlə qarşılaşanda ruhdan düşmərsən. Əlbəttə, biz robot deyilik, qısa müddətdə ola bilər ki, bədbinliyə qapılısan. Amma pozitiv insan bir müddət sonra özündə güc tapıb yolunu davam etməyi bacarır. Digər meqam məsuliyyəti üzərinə götürməkdir. Problemləri başqalarında görüb hərəkət etməyən insan neqativ düşüncəli insandır. Psixologiyada maraqlı

